

EDUSKUNNAN VASTAUS 187/2001 vp

Hallituksen esitys laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain, vapaasta sivistystyöstä annetun lain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 4 §:n sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain, vapaasta sivistystyöstä annetun lain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 4 §:n sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta (HE 132/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Sivistysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (SiVM 17/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (635/1998) 65 §, sellaisena kuin se on laissa 1146/2000,

muutetaan 1 §:n 1 momentin johdantokappale, 6 §:n ja 7 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 9 §, 10 ja 11 §:n, 13 §:n 1 momentin sekä 14 ja 15 §:n suomenkielinen sanamuoto, 16 §, 17 §:n 4 momentti, 17 §:n 5 momentin ja 18 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 19 §:n 2 momentti, 19 §:n 3 ja 5 momentin suomenkielinen sanamuoto, 19 §:n 7 momentti, 20 §:n 3 ja 5 momentin suomenkielinen sanamuoto, 22 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 ja 4 momentin suomenkielinen sanamuoto, 32 §:n 2 momentti, 32 §:n 3 momentin ja 33 §:n 4 momentin suomenkielinen sanamuoto, 34 §, 46 §:n 2—6 momentti, 50 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §, 61 §:n 2 momentin suomenkielinen sanamuoto sekä 62 §,

sellaisina kuin niistä ovat 9 § osaksi mainitussa laissa 1146/2000, 11 § ja 22 §:n 1 momentti laissa 1211/2000, 16 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 19 §:n 7 momentti ja 50 §:n 2 momentti laissa 1186/1998 sekä 46 §:n 3 ja 5 momentti mainitussa laissa 1146/2000, sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1186/1998 ja osaksi mainitussa laissa 1211/2000, uusi 5 momentti, 23 §:n 1 momenttiin uusi 2 a kohta ja lakiin uusi 23 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle käyttökustannuksiin ja perustamishankkeisiin myönnettävästä valtionosuudesta ja -avustuksesta sekä muusta rahoituksesta sellaista toimintaa varten, josta säädetään:

Yksityisellä koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjällä tarkoitetaan tässä laissa rekisteröityä yhteisöä ja säätiötä sekä valtion liikelaitosta.

6 §

Kunnan valtionosuus

Kunnalle myönnetään valtionosuutta 5 §:n 1, 3 ja 4 kohdassa mainittujen toimintojen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 8 §:ssä säädetyllä tavalla lasketusta kunnan valtionosuuden perusteesta vähennetään 9 ja 10 §:n mukaan lasketut kunnan rahoitusosuudet.

7 §

Kuntayhtymän ja yksityisen järjestämän koulutuksen rahoitus

Kuntayhtymälle ja yksityiselle koulutuksen järjestäjälle myönnetään 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten rahoitusta 8 §:n 1—4 kohdassa säädetyllä tavalla koulutuksen järjestäjän oppilas-, opiskelija- tai opetustuntimäärien sekä yksikköhintojen mukaisesti laskettu valtionosuuden perustetta vastaava euromäärä.

9 §

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin on 43 prosenttia euro-

määrästä, joka lasketaan siten, että 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla laskettu euromäärä jaetaan maan asukasmäärällä ja näin saatu euromäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa kaikki 8 §:n 1—4 ja 6 kohdassa tarkoitettujen kuntien valtionosuuden perusteet lasketaan yhteen ja näin saatuun euromäärään lisätään:

1) kuntayhtymille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille 7 §:n 1 momentin mukaisesti lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät;

2) valtion oppilaitoksille 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten 16 §:n nojalla vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen perusteella lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät; sekä

3) perustamishankkeista aiheutuvien kustannusten vuoksi kymmenen prosenttia euromääräistä, jotka saadaan, kun ammattikorkeakouluissa ja muussa ammatillisessa peruskoulutuksessa kuin oppisopimuskoulutuksessa opiskelevien määrien sekä 16 §:n mukaisesti ammattikorkeakouluja ja ammatillista peruskoulutusta varten vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen tuloista vähennetään 19 §:n 5 momentissa ja 20 §:n 5 momentissa tarkoitettujen valtionosuuden laskentaperusteeksi koulutuksen järjestäjille vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet.

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa ei oteta huomioon perusopetuslaissa tarkoitettua perusopetukseen valmistavaa opetusta saavia oppilaita eikä perusopetusta saavia oppilaita lukuun ottamatta opiskelijoita, joilla ei ole kotikuntalaisa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa tai joilla on kotikunta Ahvenanmaalla. Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa ei myöskään oteta huomioon oppilaita ja opiskelijoita, joille perusopetuslain 7 §:n 1 momentin ja lukiolain 3 §:n 1 momentin nojalla järjestetään opetusta ulkomailla.

Kunnan rahoitusosuuteen lisätään julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutettujen valtionosuuksien vähennysten perusteella kunnan asukasta kohden vuosittain euromäärä, joka saadaan, kun 103,10 euroa muutetaan varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon. Lisäksi

kunnan rahoitusosuuteen lisätään valtiolle lukion ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta ja ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta aiheutuvien kustannusten perusteella kunnan asukasta kohden vuosittain euromäärä, joka saadaan, kun 5,72 euroa muutetaan varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon. Tässä momentissa mainitut euromäärät on laskettu vuoden 1998 arvioidussa kustannustasossa.

10 §

Kunnan rahoitusosuus kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin

Kunnan rahoitusosuus kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin on 63 prosenttia euromäärästä, joka lasketaan siten, että kaikkien kuntien yhteenlasketut 8 §:n 5 ja 7 kohdassa tarkoitetut valtionosuuden perusteet jaetaan maan asukasmäärällä ja näin saatu euromäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

11 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannusten rahoitus

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta ammatillisen erikoisoppilaitoksen käyttökustannuksia varten euromäärä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjälle rahoituksen laskemisen perusteeksi vahvistettu opetustuntien tai opintoviikkojen määrä kerrotaan opetustuntia tai opintoviikkoa kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten euromäärä, joka saadaan, kun mainittua koulutusta saavien opiskelijoiden määrät kerrotaan mainittua koulutusta varten opiskelijaa kohden määrättyillä yksikköhinnoilla.

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetulle koulutuksen järjestäjäl-

le myönnetään muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetun ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten rahoitusta 90 prosenttia euromäärästä, joka saadaan laskemalla yhteen koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistettujen opiskelijatyövuosien määrien ja opiskelijatyövuotta kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot. Henkilöstökoulutuksessa rahoitus on kuitenkin 50 prosenttia mainitulla tavalla lasketusta euromäärästä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, miten rahoituksen perusteena oleva opiskelijatyövuosi määräytyy. Edellä tässä momentissa tarkoitettua rahoitusta ei kuitenkaan myönnetä vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle.

13 §

Valtionosuus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin

Kuntayhtymälle, yksityiselle yhteisölle ja säätiölle myönnetään valtionosuutta taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin 57 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi mainittua opetusta varten vahvistettu opetustuntimäärä kerrotaan opetustuntia kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

14 §

Valtionosuus liikuntatoiminnan ja nuorisotyön käyttökustannuksiin

Kunnalle myönnetään valtionosuutta liikuntatoiminnan käyttökustannuksiin 37 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun kunnan asukasmäärä kerrotaan liikuntatoimintaa varten asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta nuorisotyön käyttökustannuksiin 37 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrä kerrotaan nuorisotyötä varten asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

15 §

*Valtionosuus museon, teatterin ja orkesterin
käyttökustannuksiin*

Museon, teatterin ja orkesterin ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta mainituista toiminnoista aiheutuviin käyttökustannuksiin 37 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun ylläpitäjälle museota, teatteria ja orkesteria varten vahvistettu laskennallinen henkilötyövuosien määrä kerrotaan henkilötyövuotta kohden asianomaista toimintaa varten määrättyllä yksikköhinnalla.

3 luku

Opetustoimen yksikköhinnat

16 §

Keskimääräiset yksikköhinnat

Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteina käytettävät keskimääräiset yksikköhinnat siten kuin kuntien valtionosuuslain 3 §:n 1—3 kohdassa sekä 4, 5 ja 15 §:ssä säädetään. Keskimääräisten yksikköhintojen vahvistamisesta kuntien valtionosuuslain 6 §:ssä tarkoitettuna vuonna on lisäksi voimassa, mitä kuntien valtionosuuslain 6 §:n 3 momentissa säädetään.

Yksikköhinnat määrää opetusministeriö. Tässä luvussa tarkoitettut yksikköhinnat määrätään 19 §:n 7 momentissa, 21 §:n 1 momentissa ja 22 §:ssä tarkoitettuja yksikköhintoja lukuun ottamatta siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät euromäärät yhteenlaskettuina vastaavat keskimääräisten yksikköhintojen perusteella laskettavia euromääriä.

17 §

Perusopetuksen yksikköhinnat

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän yksikköhinta on 90 prosenttia sen kunnan yksikköhin-

nasta, jossa opetus pääasiassa järjestetään. Yksikköhinta on kuitenkin sama kuin sen kunnan yksikköhinta, jossa opetus pääasiassa järjestetään, jos opetuksen järjestäjä on 31 päivänä heinäkuuta 1998 ylläpitänyt perusopetusta tai sitä vastaavaa opetusta antavaa oppilaitosta. Ulkomailla järjestettävän opetuksen osalta yksikköhinta määrätään porrastamalla 16 §:n nojalla vahvistettua perusopetuksen keskimääräistä yksikköhintaa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään ja opetusministeriö asetuksen nojalla määrää. Ministeriö voi lisäksi opetuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa tässä momentissa säädetyllä tavalla laskettua yksikköhintaa.

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne euromäärät, jotka saadaan kertomalla yksikköhinnat perusopetusta saavien oppilaiden määrällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

18 §

Lukion yksikköhinnat

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne euromäärät, jotka saadaan kertomalla koulutuksen järjestäjille lasketut yksikköhinnat koulutuksen järjestäjien opiskelijoiden määrällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

19 §

Ammatillisen koulutuksen yksikköhinnat

Yksikköhintoja porrastetaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään, erityisopetuksen ja muiden olennaisesti koulutuksen kustannuksiin vaikuttavien tekijöiden perusteella. Yksikköhintaa korotetaan majoitusedun saaneiden opiskelijoiden osalta siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Opetusministeriö voi lisäksi koulutuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai

muusta erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne euro-määrät, jotka saadaan kertomalla koulutusaloit-tain lasketut yksikköhinnat kunkin koulutusalan opiskelijamäärällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja koulutusaloitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Jos koulutusta järjestetään toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokrati-loissa, koulutuksen järjestäjälle määrättyä yksikköhintaa voidaan korottaa euromäärällä, joka lasketaan jakamalla ministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra koulutuksen järjestäjän ammatillisen koulutuk-sen opiskelijoiden määrällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon lasketta-essa 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhin-ta on 80 prosenttia 16 §:n nojalla vahvistetusta ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta. Opetusministeriö määrää vuosit-tain valtion talousarvion rajoissa oppisopimus-koulutuksena järjestettävän ammatillisen lisä-koulutuksen yksikköhinnat erikseen ammattitut-kintoon ja erikoisammattitutkintoon valmista-vaa koulutusta sekä erikseen muuta ammatillista lisäkoulutusta varten. Tässä momentissa tarkoi-tettuja yksikköhintoja korotetaan erityisopetuk-sessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella sää-detään.

20 §

Ammattikorkeakoulujen yksikköhinnat

Yksikköhinnat määrätään siten, että euromää-rät, jotka saadaan kertomalla tutkinnoittain las-ketut yksikköhinnat kutakin tutkintoa suorittavi-

en opiskelijoiden määrällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja tutkinto-kohtaisia valtakunnallisia kokonaiskustannuk-sia.

Jos koulutusta järjestetään toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokrati-loissa, ammattikorkeakoululle määrättyä yksik-köhintaa voidaan korottaa euromäärällä, joka lasketaan jakamalla ministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra ammattikorkeakoulun opiskelijamäärällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomi-oon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja val-takunnallisia kokonaiskustannuksia.

22 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat

Tämän lain 11 §:n 3 momentissa tarkoitettut ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat opiskelijatyövuotta kohden lasketaan 16 §:n 1 momentin nojalla vahvistetun ammatillisen kou-lutuksen keskimääräisen yksikköhinnan perus-teella. Yksikköhintoja porrastetaan eri hintaryh-miin kuuluvassa koulutuksessa ja erityisopetuk-sessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella sää-detään. Opetusministeriö voi lisäksi erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

23 §

Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulu-tuksen, ammattikorkeakoulun ja taiteen perus-opetuksen käyttökustannuksina ei pidetä:

2 a) tavaran ja palvelun hankintahintaan si-sältyvää arvonlisäveroa;

23 a §

Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikkö hinnassa

Perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulun ja taiteen perusopetuksen yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille koulutuksen järjestäjille aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista mainitussa koulutusmuodossa. Korotusta ei oteta huomioon vahvistettaessa 16 §:n 1 momentin mukaisia keskimääräisiä yksikköhintoja eikä määrättäessä yksikköhintoja mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti.

31 §

Perustamishanke

Perustamishankkeella tarkoitetaan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavaa tilojen rakentamista, hankintaa, peruskorjausta tai niitä vastaavaa toimenpidettä ja mainittuihin toimenpiteisiin liittyvää irtaimen omaisuuden hankintaa, jos toimenpiteen arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään valtioneuvoston vahvistaman euromäärän suuruiset.

Perustamishankkeena voidaan pitää myös sellaista 1—3 momentissa tarkoitettua toimenpidettä, jonka arvioidut kustannukset ovat valtioneuvoston vahvistamaa euromäärää pienemmät, jos hankkeen rahoitus muodostuisi kunnan tai kuntayhtymän jäsenkuntien asukasmäärän ja taloudellisen aseman vuoksi kunnalle tai kuntayhtymälle erityisen rasittavaksi. Sama koskee soveltuvien osin yksityisen koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjän perustamishanketta ja siihen myönnettävää valtionosuutta.

32 §

Perustamishankkeen valtionosuuden laskennallinen peruste

Toimitilojen peruskorjausta tai vastaavaa toimenpidettä koskeissa hankkeissa valtionosuuden perusteena käytetään valtionapuviranomaisen hankkeelle sen arvioitujen kustannusten perusteella vahvistamaa euromäärää. Jos hanketta varten ei muussa tapauksessa ole vahvistettu yksikköhintaa, valtionapuviranomainen vahvistaa vastaavasti valtionosuuden perusteena käytettävän euromäärän. Tässä momentissa tarkoitettu euromäärä vahvistetaan kunnalle ja kuntayhtymälle hankkeen arvioitujen arvonlisäverottomien ja yksityiselle koulutuksen järjestäjälle hankkeen arvioitujen arvonlisäverollisten kustannusten perusteella.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut euromäärät tarkistetaan hankkeen aloittamisajankohdan hintatason mukaisiksi.

33 §

Perustamishankkeen valtionosuusasteikko

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, valtionapuviranomainen voi myöntää ammatillista erityisopetusta varten toteutettavaan perustamishankkeeseen valtionosuutta enintään 70 prosenttia 32 §:ssä tarkoitettusta euromäärästä.

34 §

Yksikköhintojen vahvistaminen

Opetusministeriö vahvistaa vuosittain perustamishankkeiden yksikköhinnat. Yksikköhinta vahvistetaan neliömetriä tai muuta mittayksikköä kohden.

Yksikköhintoihin tulee sisältyä kustannukset kaikista niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen toimitilojen käyttöönottamiseksi, kuten rakentamisen suunnittelusta, alueen kuntoon saattamisesta, kunnallisteknisistä ja muista vastaavista töistä sekä tilojen tarkoituksenmukaisesta varus-

tamisesta aiheutuvat kustannukset. Yksikköhintoihin ei kuitenkaan sisällytetä maapohjan hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia eikä tavarain ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa.

Yksikköhintojen tulee perustua toteutuneiden rakennushankkeiden keskimääräisiin kustannuksiin. Jos rakentamiskustannuksissa on olennaisia alueellisia eroja, yksikköhinnat voidaan vahvistaa kustannustasoltaan erilaisia alueita varten. Yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta siten, että korotus vastaa maksettujen arvonlisäverojen osuutta oppilaitosten keskimääräisistä arvonlisäverottomista rakentamiskustannuksista. Yksikköhintoja vahvistettaessa ilmoitetaan, minkä ajankohdan kustannustasoa yksikköhinnat vastaavat.

46 §

Rahoituksen maksaminen käyttökustannuksiin

Edellä 45 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tarjotusten edellyttämät suoritukset maksetaan valtionosuuden saajille tai peritään valtiolle varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle maksettavaan rahoitukseen lisätään perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella 43 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjän opiskelijamäärän ja ammatilliselle koulutukselle 16 §:n nojalla vahvistetun keskimääräisen yksikköhinnan tulosta jaettuna kymmenellä vähennetään koulutuksen järjestäjälle 19 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen opiskelijoita ei kuitenkaan tällöin oteta huomioon. Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle maksettavaan rahoitukseen lisättävä euromäärä lasketaan vastaavasti ammattikorkeakoulun opiskelijamäärän, ammattikorkeakouluille 16 §:n nojalla vahvistetun keskimääräisen yksikköhinnan ja ammattikorkea-

koululle 20 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistetun vuosivuokran perusteella.

Kunnalle maksettavassa valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien valtionosuuslain 17 §:n 2 momentissa säädetty tämän lain mukaisiin valtionosuuksiin kohdistettava osuus kunnalle maksettavasta tasauslisästä tai kunnan maksettavaksi tulevasta tasausvähennyksestä.

Jos kunnan 8 §:ssä säädetty valtionosuuden peruste, johon on lisätty 3 momentissa tarkoitettu perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella laskettu euromäärä, kunnalle 11 §:n 2 ja 3 momentin nojalla myönnettävä rahoitus ja kunnalle 13—15 §:n mukaan myönnettävä valtionosuus, on pienempi kuin 9 ja 10 §:n mukaan lasketut euromäärät, kunnan tulee maksaa erotus valtiolle kahdessa erässä, ensimmäinen erä varainhoitovuoden heinäkuun ja toinen erä varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Jos kunnalle käyttökustannuksiin tämän lain mukaan myönnetty valtionosuus, johon on lisätty 3 momentissa tarkoitettu perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella laskettu euromäärä, on pienempi kuin kuntien valtionosuuslain 17 §:n 2 momentissa säädetty tämän lain mukaisiin valtionosuuksiin kohdistettava osuus kunnan maksettavaksi tulevasta tasausvähennyksestä, kunnan tulee maksaa erotus valtiolle 5 momentissa säädettyinä ajankohdina.

50 §

Sairaalassa ja koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikunnan maksuosuus

Kunta, joka on sairaalassa perusopetuslain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua perusopetusta saavan oppilaan kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta hoidon aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta sairaalan sijaintikunnalle maksuosuuden, joka lasketaan kertomalla hoitopäivien määrä sairaalan sijaintikunnalle opetuksesta hoitopäivää kohden aiheutuvilla keskimääräisillä todellisilla vuosikustannuksilla. Maksuosuudesta vähennetään mainitusta oppilaasta sairaalan

sijaintikunnalle lasketun valtionosuuden perusteen mukainen osuus.

Kunta, joka on lastensuojelulain (683/1983) 29 §:ssä tarkoitetussa koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta opetuksen aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta koulukotiopetuksen järjestäjälle maksuosuuden, joka lasketaan kertomalla niiden koulun työpäivien määrä, joina oppilaalle on annettu opetusta, opetuksen järjestäjälle opetuksesta koulun työpäivää kohden aiheutuvilla keskimääräisillä todellisilla vuosikustannuksilla. Maksuosuudesta vähennetään mainitusta oppilaasta opetuksen järjestäjälle lasketun valtionosuuden perusteen mukainen osuus ja valtion koulukodin osalta vastaavalla tavalla laskettua valtionosuuden perustetta vastaava osuus.

52 §

Suorituksen maksamatta ja perimättä jättäminen

Alle 1 700 euron suuruista tämän lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin.

61 §

Vuokrat ja vuokra-arvot

Jos oppilaitoksen yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu toimitilojen vuokra-arvon pääomakorvauksen perusteella, maksetaan koulutuksen järjestäjälle erikseen rahoitussena yksikköhinnan korotuksen perusteeksi vahvistettu euromäärä kokonaisuudessaan. Tässä momentissa tarkoitettua rahoitusta maksetaan kymmenen vuoden ajan vuokra-arvon pääomakorvauksen perusteena olevien tilojen hankintaa tai perusparannusta seuraavan vuoden alusta. Jos osa tiloista siirtyy toiselle koulutuksen järjestäjälle 1 §:ssä mainitun lain mukaiseen toimintaan, osoitetaan mainitusta euromäärästä kullekin koulutuksen järjestäjälle niiden keskenään sopima osuus. Tämän momentin nojalla maksettavat euromäärät lisätään 9 §:n 2 momentin mukaan laskettuun euromäärään laskettaessa kun-

nan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

62 §

Ammatillisten erityisoppilaitosten lainojen hoitomenot

Jos ammatillisen erityisoppilaitoksen yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu lainojen hoitomenojen perusteella, maksetaan ammatillisen erityisoppilaitoksen ylläpitäjänä toimineelle koulutuksen järjestäjälle vuosittain erikseen korvaus, joka vastaa yksikköhinnan korotuksen perusteena olleista lainoista yksikköhinnan määrittämistä edeltäneenä vuonna aiheutuneita kustannuksia. Tämän pykälän nojalla maksettavat korvaukset lisätään 9 §:n 2 momentin mukaan laskettuun euromäärään laskettaessa kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä tämän lain 23 ja 23 a §:ssä säädetään, perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen, taiteen perusopetuksen ja kirjaston käyttökustannusten valtionrahoituksen perusteena olevat keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat vuodelle 2002 lasketaan arvonnalisäverollisten kustannusten perusteella. Kunnan ja kuntayhtymän valtionrahoituksen perusteena käytettävä yksikköhinta vuodelle 2002 lasketaan kuitenkin siten, että arvonnalisäverollisten kustannusten perusteella lasketusta yksikköhinnasta vähennetään arvonnalisävero-osuutta seuraavasti:

- 1) perusopetuksessa 2,84 prosenttia;
- 2) lukiossa 2,09 prosenttia;
- 3) ammatillisessa koulutuksessa 4,20 prosenttia;
- 4) ammattikorkeakoulussa 4,38 prosenttia;
- 5) taiteen perusopetuksessa 1,28 prosenttia; ja
- 6) kirjastossa 3,45 prosenttia.

Laskettaessa kunnan ja kuntayhtymän käyttökustannusten valtionrahoituksen perusteena käytettävää yksikköhintaa vuodelle 2002 yksikköhinnasta vähennetään 2 momentissa säädetty

arvonlisävero-osuus myös silloin, kun yksikkö-hinta lain tai asetuksen mukaan määräytyy 2 momentissa tarkoitettuja toimintoja varten vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen perusteella.

Vuonna 2002 tämän lain 9 §:ssä tarkoitettua kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjast-

ton käyttökustannuksiin korotetaan 0,5 eurolla kunnan asukasta kohden niiden perustamishankkeiden perusteella, joiden osalta valtionrahoitus-päätökset on tehty ennen tämän lain voimaan tuloa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vapaasta sivistystyöstä 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (632/1998) 30 §, sellaisena kuin se on laissa 1147/2000,
muutetaan 9 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 9 §:n 3 momentti, 11 §:n 5 ja 10 momentti, 15 §:n 2 momentti ja 20 §, sekä
lisätään 13 §:n 1 momenttiin uusi 1 a kohta ja lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

4 luku

Käyttökustannusten valtionosuus

9 §

Valtionosuuden määrä

Kansanopiston, kansalaisopiston ja kesäyliopiston ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta 57 prosenttia sekä opintokeskuksen ja liikunnan koulutuskeskuksen ylläpitäjälle 65 prosenttia 8 §:n mukaan lasketusta euromäärästä.

Opintokeskukselle myönnetään asetuksella säädetyt ehdot täyttäviä opintokerhoja varten valtionosuutena euromäärä, joka saadaan kertomalla opintokeskukselle vahvistettujen opintokerhotuntien määrällä opetusministeriön kullekin vuodelle määräämä opintokerhotuntien hinta.

11 §

Yksikköhinta

Kansalaisopistojen keskimääräisen yksikköhinnan vahvistamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 16 §:ssä säädetään. Opetustuntin yksikköhinta kansalaisopistoille lasketaan asutusrakenteeltaan erilaisissa kunnissa sijaitseville kansalaisopistoille joka toinen vuosi jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltäneenä kalenterivuonna asutusrakenteeltaan samanlaisissa kunnissa sijaitsevien kunnallisten ja yksityisten kansalaisopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset samojen opistojen sinä vuonna pidettyjen opetustuntien määrällä. Kahden tai useamman kunnan ja kuntayhty-

män ylläpitämän kansalaisopiston yksikköhinta lasketaan sijaintikunnan asutusrakenteen mukaan.

Jos kansanopisto tai liikunnan koulutuskeskus toimii toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiloissa, yksikköhintaa voidaan vuosittain korottaa euromäärällä, joka lasketaan jakamalla opetusministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra oppilaitoksen 10 §:ssä tarkoitettujen opiskelijaviikkojen tai opiskelijavuorokausien määrällä.

13 §

Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Yksikköhintoja laskettaessa käyttökustannuksina ei pidetä:

1 a) tavarain ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;

13 a §

Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen oppilaitoksen ylläpitäjän yksikkö hinnassa

Kansalaisopistojen, kansanopistojen, valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten yksikköhintoja korotetaan yksityisen oppilaitoksen ylläpitäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten oppilaitosten ylläpitäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille oppilaitosten ylläpitäjille kustakin oppilaitosmuodosta aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua korotusta ei oteta huomioon vahvistettaessa kansalaisopistoille keskimääräistä yksikköhintaa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 16 §:n 1 momentin mukaisesti eikä määrättäessä kansalaisopistojen yksikköhintoja mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti.

15 §

Valtionavustus perustamishankkeeseen

Perustamishankkeena pidetään hanketta, jonka arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään valtioneuvoston vahvistaman euromäärän suuruiset. Perustamishankkeena pidetään myös erillistä toiminnallisen kokonaisuuden muodostamaa kalusto- ja opetusvälinehankintaa, jonka arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään opetusministeriön vahvistaman euromäärän mukaiset.

20 §

Suorituksen maksamatta ja perimättä jättäminen

Alle 1 700 euron suuruista tämän lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä tämän lain 13 ja 13 a §:ssä säädetään, kansalaisopistojen keskimääräinen yksikköhinta sekä kansalaisopistojen, kansanopistojen, valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten yksikkö hinnat vuodelle 2002 lasketaan arvonlisäverollisten kustannusten perusteella. Kunnan ja kuntayhtymän valtionrahoituksen perusteena käytettävä yksikköhinta vuodelle 2002 lasketaan kuitenkin siten, että arvonlisäverollisten kustannusten perusteella lasketusta yksikkö hinnasta vähennetään arvonlisävero-osuutena kansalaisopistossa ja kesäyliopistossa 1,92 prosenttia sekä kansanopistossa 5,00 prosenttia.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikkö hinnat lasketaan vuodelle 2002 vuoden 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella ja vuodelle 2003 vuoden 2001 toteutuneiden kustannusten perusteella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (630/1998) 8 §:n 1 momentti seuraavasti:

8 §

Koulutuksen järjestäjät

Opetusministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle luvan koulutuksen järjestämiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (631/1998) 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Koulutuksen järjestäjät

Opetusministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle luvan ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen järjestämiseen. Luvan myöntämisestä näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon valmistavan koulutuksen järjestämiseen on voimassa, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 9 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1211/2000) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

— — — — —
Koulutuksen järjestäjälle, joka on vuonna 2000 saanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 43 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin se oli laissa 1186/1998, tarkoitettua valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, myönnetään vuonna 2002 valtionavustusta vuoden 2000 valtionavustusta vastaava markkamäärä. Vuonna 2003 valtionavustusta myönnetään kaksi kolmasosaa ja vuonna 2004 yksi kolmasosa vuoden 2000 valtionavustuksesta. Jos koulutuk-

sen järjestäjä lopettaa toimintansa, tässä momentissa tarkoitettua avustusta myönnetään toiminnan päättymiseen saakka toiminta-aikaa vastaavana suhteellisenä osuutena vuotuisesta avustuksesta.
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1213/2000) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

— — — — —
Hankittaessa koulutusta koulutuksen järjestäjältä, joka on vuonna 2000 saanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 43 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin

se oli laissa 1186/1998, tarkoitettua valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, koulutuksen hintaa määriteltäessä otetaan vähennyksenä huomioon opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain

muuttamisesta annetun lain voimaantulosään-
nöksen muuttamisesta annetussa laissa (/) sää-
dettyä valtionavustusta vastaava osuus koulu-
tuksen hankintakustannuksista vuosina 2002—
2004.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2001
